

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אליהו רביבו

פ/25/3357

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – גמלת סיעוד בכסף בשיעור מלא), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 224 . בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, בסעיף 224, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לגבי זכאי לגמלת סיעוד שקיבל שירותי סיעוד כאמור בסעיף 225(ב) ובחר לעבור לקבל גמלת סיעוד בכסף תהיה גמלת הסיעוד בכסף שיהיה זכאי לה בשיעור מלא שווין בכסף של יחידות השירות כאמור בסעיף קטן (א)(1) עד (6); הוראות סעיפים 225א(ב) ו-225ב(ב) לעניין תשלום 80% מהגמלה או לעניין הפחתת 20% מהגמלה לא יחולו לגבי גמלה המשולמת בכסף לזכאי כאמור."

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 קובע בסעיף 225(ב) את ברירת המחדל בנוגע לקבלת גמלת סיעוד : "... תשולם גמלת הסיעוד, כולה או מקצתה, לידי מי שנותן את שירותי הסיעוד, כפי שקבע המוסד לפי סעיף קטן (א1), ולא לידי הזכאי". בסעיף 225א מתאפשר לזכאי לגמלה לבקש לקבל לידי את גמלת הסיעוד בכסף, אם הוא מעסיק עובד, ובכלל זה עובד זר, במשך שישה ימים בשבוע במרבית שעות היממה.

נכון לחודש ינואר 2023 ישנם עשרות אלפי מטופלים זכאי גמלת סיעוד המעסיקים עובד זר. חלקם מקבלים את גמלת הסיעוד בכסף ומעסיקים את העובד באופן ישיר, וחלקם מעסיקים את העובד באופן ישיר רק באותן שעות שבהן אין הוא מועסק על ידי חברת הסיעוד ובהתאם לשעות הטיפול המגיעות מגמלת הסיעוד. בין אם המטופל הסיעודי מקבל את הגמלה בכסף ומעסיק את העובד הזר באופן ישיר בכל שעות העבודה, ובין אם הוא מקבל את השירות מחברת הסיעוד ומעסיק את העובד באופן ישיר רק לגבי שאר שעות העבודה, הרי מושתת עליו האחריות המשפטית בשל היותו מעסיק, וכן הבירוקרטיה הכרוכה בהעסקת עובדים : חישוב השכר, ימי חופשה ומחלה, פנסיה ועוד.

כאשר המטופל הסיעודי בוחר בקבלת גמלת הסיעוד בכסף, הוא זכאי רק ל-80% מסכום שווי השירותים שניתן במסגרת גמלת סיעוד על ידי חברת הסיעוד. יתרה מכך, חברות הסיעוד שמקבלת

תשלום גם עבור הוצאות תפעול ותקורה, משיאות רווחי עתק על חשבון קופת הביטוח הלאומי ועל חשבון המטופל.

בהצעת החוק מוצע לאפשר לזכאי גמלת הסיעוד לקבל 100% משווי גמלת הסיעוד אם עברו מקבלת הגמלה באמצעות שירותים מחברת הסיעוד לקבלת גמלה בכסף. הצעת חוק זו אינה גורעת מקופת הביטוח הלאומי מכיוון שהביטוח הלאומי משלם כיום לכל הפחות 100% מהגמלה לחברת הסיעוד וישלם את אותו הסכום ישירות אל המטופל שעבר לקבל את הגמלה בכסף.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בסיוון התשפ"ג (29.05.2023)